

ელექტროენერჯის ბაზრის მიმოხილვა

ენერჯეტიკა
ყოველთვიური მიმოხილვა
1 თებერვალი 2018

ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებები (PPAs) გაუქმდა. შევიდა ცვლილებები მთავრობის 214-ე დადგენილებაში, რომელიც არეგულირებს ენერჯეტიკის სამინისტროს მიერ დამტკიცებულ ნუსხაში შემავალი პროექტებისთვის ინტერესთა გამოხატვის წესებს. ამჟამად, ნუსხა შედგება 98 მცირე და საშუალო სიმძლავრის ჰიდრო პროექტისგან, რომელთა ჯამური საპროგნოზო დადგენილი სიმძლავრე 1.5 გვტ.-ია. ცვლილების მიხედვით, ნუსხაში შემავალი ჰესები აღარ მიიღებენ გარანტირებულ ტარიფს ესკოსგან. ამასთან, წინა-სამშენებლო გარანტია გაიზარდა 5,000-დან 15,000 აშშ დოლარამდე. ერთ პროექტზე რამდენიმე მსურველის შემთხვევაში, გამარჯვებულის გამოსავლენი კრიტერიუმები იქნება ინვესტორის მიერ წარდგენილი საბანკო გარანტიის მოცულობა. ადრინდელი წესით, პროექტი იმ ინვესტორს გადაეცემოდა, რომელიც უფრო დაბალ ტარიფს მოითხოვდა. აღნიშნული ცვლილება არ შეეხება უკვე გაფორმებულ მემორანდუმებს. ეკონომიკის სამინისტრომ აღნიშნა, რომ სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს (როგორცაა სეზონური რეგულირების ჰესები) შესაძლოა კვლავ მისცენ გარანტირებული ტარიფი გამონაკლისის სახით, თუმცა მხოლოდ ფინანსთა სამინისტროს მიერ ფისკალური რისკების დეტალური შეფასების შემდეგ.

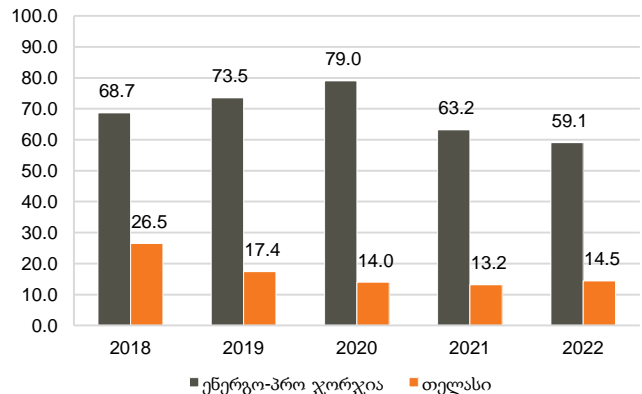
ელექტროენერჯის ბაზრის მონაცემები

დეკემბერში საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი საქართველოში*	4.8 აშშ ცენტი
დეკემბერში ელექტროენერჯის საბაზრო ფასი თურქეთში*	4.1 აშშ ცენტი
დეკემბერში ექსპორტირებული ელექტროენერჯის საშუალო ფასი	6.7 აშშ ცენტი
დეკემბერში იმპორტირებული ელექტროენერჯის საშუალო ფასი**	4.9 აშშ ცენტი
დეკემბერში გარანტირებული სიმძლავრის საფასური	0.2 აშშ ცენტი
შიდა მოხმარების ცვლილება 12თ17, კვტ.სთ	7.7%
ელექტროენერჯის ექსპორტის ცვლილება 12თ17, კვტ.სთ	22.7%
თურქეთში ექსპორტირებული ელექტროენერჯის ცვლილება 12თ17, კვტ.სთ	-3.4%

*საშუალო გაცვლითი კურსი დეკემბერში GEL/US\$ = 2.6125; TRY/US\$ = 3.8477
**დეკემბერში ექსპორტირებული ელექტროენერჯის რაოდენობა უმნიშვნელო იყო (0.003 გვტ.სთ)

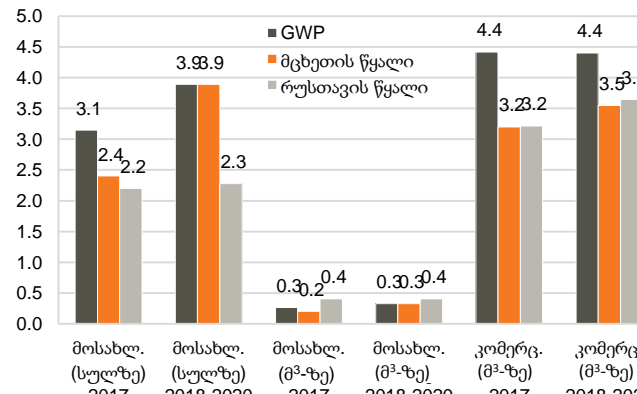
თელასი და ენერგო-პრო 2018-2022 წლებში ქსელის რეაბილიტაციაში, შესაბამისად, 85.6 და 343.5 მილიონი ლარის ინვესტიციას გეგმავენ. სადისტრიბუციო კომპანიებისთვის ახალი ტარიფის დადგენამდე, სემეკმა ტარიფში გასათვალისწინებელი 2017-2019 წლის საინვესტიციო გეგმების (66.2 და 278.4 მილიონი ლარი) გარდა, მათი ქსელის განვითარების ხუთწლიანი გეგმებიც დაამტკიცა. გეგმა მოიცავს ახალი აბონენტების დამატებას, ამორტიზებული გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციას, ახალი ქვესადგურების მშენებლობას, გადამცემი ხაზების სიმძლავრის გაზრდას და ა.შ. ამჟამად 35-110 კვ.-იან ქსელზე დაერთებული კომპანიები ვალდებული იქნებიან დარეგისტრირდნენ პირდაპირ მომხმარებლებად 2018 წლის მაისიდან. შესაბამისად, ისინი აღარ იქნებიან თელასისა და ენერგო-პროს აბონენტები და ელექტროენერჯის შეისყიდვან პირდაპირ მომწოდებლებისგან, ყოველთვიურად წინასწარ შეთანხმებულ ფასად. კვალიფიციური საწარმოები გადაუხდიან შესაბამის საფასურს მომსახურების მომწოდებლებს (ჯამურად, კვტ.სთ.-ზე 2.393 თეთრი) და გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს ესკოს. ეს ცვლილება კვალიფიციური საწარმოების ჯამურ მოხმარებას სავარაუდოდ გააორმაგებს.

გრაფიკი 1: სადისტრიბუციო კომპანიების საინვესტიციო გეგმები, მლნ. ლარი

წყარო: სემეკი

გრაფიკი 2: ყოველთვიური წყალმომარაგების ტარიფები, ლარი

წყარო: სემეკი

წყალმომარაგების კომპანიების - GWP, რუსთავის წყალი და მცხეთის წყალსთვის - ტარიფი საშუალოდ 22.0%-ით გაიზარდა. სემეკმა მათ ტარიფი 2017 წელს შემუშავებული მეთოდოლოგიის მიხედვით დაუდგინა, რომელიც ეყრდნობა სხვა კომუნალური მომსახურებებისთვის გამოყენებული „წამახალისებელი“ მეთოდოლოგიის პრინციპებს. ტარიფი მიზნად ისახავს 2018-2020 წლებში კომპანიების მიერ განსახორციელებელი 124.1 მილიონი ლარის ინვესტიციაზე გონივრული უკუგების უზრუნველყოფას. ცნობისთვის, წყალმომარაგების სექტორისთვის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება (WACC), რომელსაც სემეკი იყენებს, როგორც რეგულირებული აქტივების ბაზაზე წინასწარ განსაზღვრულ მოგების მაჩვენებელს, 15.99%-ს შეადგენს. ახალი ტარიფები ძალაშია 2018-2020 წლებში.

წინა პაპავა

საინვესტიციო კვლევების დეპარტამენტის უფროსი | n.papava@gt.ge | +995 322 401 111 ext.4693
მარიამ ჩახვაშვილი
ანალიტიკოსი | mchakhvashvili@gt.ge | +995 322 401 111 ext.7897

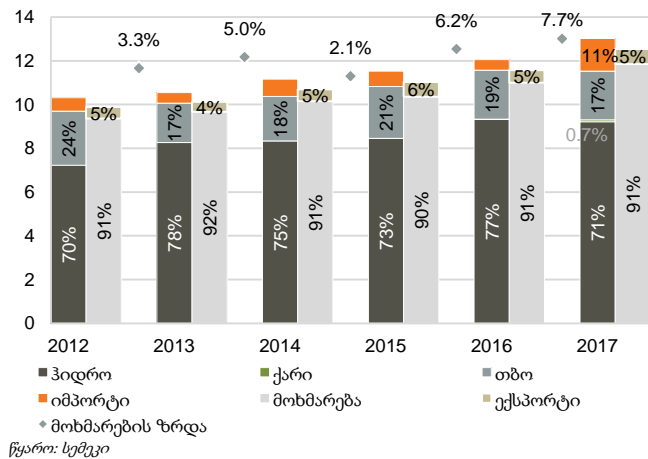
2018 წელს ელექტროენერჯის მოხმარების 7.1%-იანი ზრდა არის მოსალოდნელი. ეკონომიკის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული 2018 წლის ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) საპროგნოზო ბალანსის მიხედვით, აღნიშნული ზრდის დაკმაყოფილება იგეგმება იმპორტით (+30.8% წ/წ) და ჰიდროგენერაციით (+7.3% წ/წ). იმპორტის წყაროები განისაზღვრება წლის განმავლობაში არსებული კომერციული კონტრაქტების მიხედვით. 2018 წელს თბოგენერაციის 4.5%-იანი კლებაა მოსალოდნელი. საპროგნოზო ბალანსის მიხედვით, 2018 წელს სისტემას მხოლოდ სამი მცირე სიმძლავრის ჰესი დაემატება, 8.9 გვტ.სთ. წლიური გენერაციით. ჰიდროგენერაციის ზრდის ძირითადი წყარო 2017 წელს ექსპლუატაციაში შესული სადგურები იქნება. ბალანსში აგრეთვე გათვალისწინებულია ელექტროენერჯის ექსპორტის 17.5%-იანი ზრდა. ექსპორტიორი კომპანიები და ექსპორტის მიმართულებები განისაზღვრება წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ ჩატარებული აუქციონებით.

ელექტროენერჯის გამომუშავება, მოხმარება და ექსპორტი - 2017 წლის შეჯამება

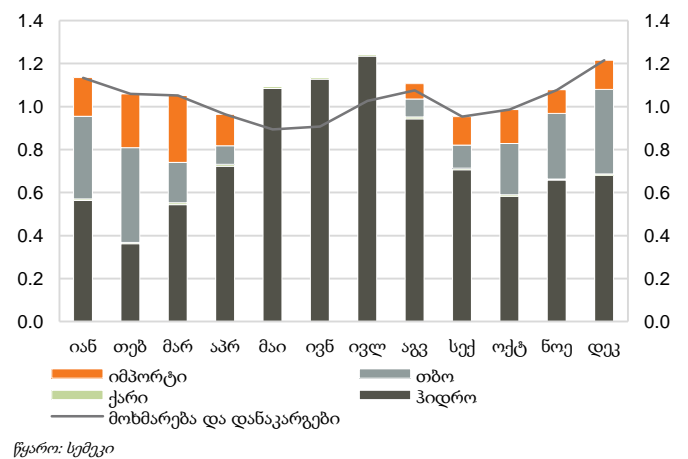
ელექტროენერჯის მოხმარება 2017 წელს წლიურად 7.7%-ით გაიზარდა და 11.9 ტვტ.სთ.-ს გაუტოლდა. სადისტრიბუციო კომპანიების მოხმარება 7.1%-ით გაიზარდა და შიდა მოხმარების 71.1% შეადგინა. სადისტრიბუციო კომპანიების მოხმარების მესამედს თელასის აბონენტთა მოხმარება შეადგენდა (+5.2% წ/წ), ხოლო დანარჩენს ენერგო-პროსა და ყოფილი კახეთის ენერჯოდისტრიბუციის (+8.1% წ/წ). კვალიფიციური საწარმოების მიერ ელექტროენერჯის მოხმარება 18.1%-ით გაიზარდა, მიუხედავად იმისა, რომ 2017 წელს ორმა კომპანიამ (საქართველოს რკინიგზა და რუსთავის ფოლადი) უარი თქვა ამ სტატუსზე. აფხაზეთის რეგიონის ელექტროენერჯის მოხმარება წლიურად 3.9%-ით გაიზარდა და შიდა მოხმარების 16.9% შეადგინა. ელექტროენერჯის ექსპორტი 2017 წელს 22.7%-ით გაიზარდა და 0.7 ტვტ.სთ.-ს გაუტოლდა. ელექტროენერჯის ტრანზიტი მნიშვნელოვნად შემცირდა (-70.1% წ/წ) და 254.0 გვტ.სთ შეადგინა, საიდანაც 80.7% იყო ტრანზიტი აზერბაიჯანიდან თურქეთში, 16.6% რუსეთიდან სომხეთში, ხოლო დანარჩენი რუსეთიდან თურქეთში.

ელექტროენერჯის ადგილობრივი წარმოება 2017 წელს თითქმის უცვლელი დარჩა (-0.4% წ/წ). დერეფულირებული ჰესების წლიური გამომუშავება 20.3%-ით გაიზარდა ამ ჯგუფში ახალი ჰესების დამატების შედეგად და ჯამური მიწოდების 12.0% შეადგინა. წლიურად 1.3%-ით გაიზარდა ენგურ-ვარდნილის გენერაცია და ჯამური მიწოდების 32.7% შეადგინა, მიუხედავად თებერვლის თვეში გვირაბის სამუშაოების გამო სადგურების დროებითი შეჩერებისა. ენგურ-ვარდნილის გამომუშავების 46.1% მოხმარდა აფხაზეთის რეგიონის ელექტრომომარაგებას. სხვა რეგულირებული ჰესების (ჯამური მიწოდების 26.0%) გენერაციის 11.4%-იანი კლება გახდა ჰიდროგენერაციის ჯამური ზრდის (-1.3% წ/წ) ძირითადი შემაფერხებელი ფაქტორი 2017 წელს. თუმცა, ჰიდროგენერაცია წლიურად 6.7%-ით გაიზარდა მასივ-აგვისტოს პერიოდში, რამაც ექსპორტის ზრდას (+22.7% წ/წ) შეუწყო ხელი. 20.6მგვტ.-იანი ქარის ელექტროსადგურმა ოპერირების პირველი სრული წლის განმავლობაში გამომუშავა 0.09 ტვტ.სთ. ელექტროენერჯი და მთლიანი მიწოდების 0.7% შეადგინა.

გრაფიკი 3: მოხმარება, მიწოდება და ექსპორტი, ტვტ.სთ.

გრაფიკი 4: ყოველთვიური მოხმარება-მიწოდება, 2017 წ. ტვტ.სთ.

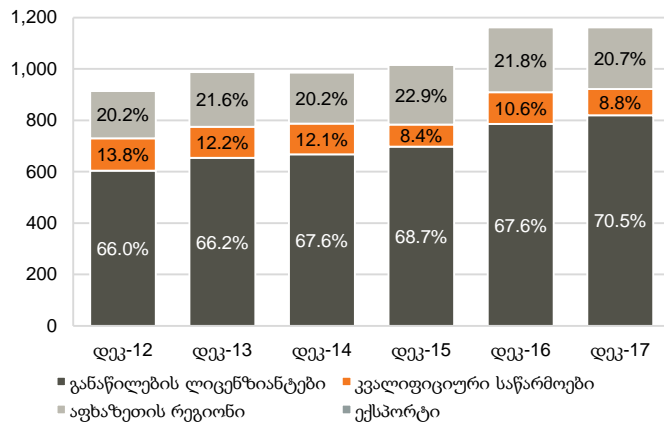
გაზრდილი მოხმარების დაკმაყოფილება მოხდა ელექტროენერჯის იმპორტით აზერბაიჯანიდან (61.3%), რუსეთიდან (30.2%) და სომხეთიდან (8.5%). 2017 წელს იმპორტი წლიურად 3.1-ჯერ გაიზარდა 2016 წლის დაბალი ბაზიდან (-31.1% წ/წ) და შეადგინა 1.5 ტვტ.სთ., რაც ჯამური მიწოდების 11.5%-ია. იმპორტის ასეთი მნიშვნელოვანი ზრდა ელექტროენერჯის მოხმარების მნიშვნელოვანმა მატებამ და ზამთრის პერიოდში დაბალმა ჰიდროგენერაციამ (-7.5% წ/წ) გამოიწვია. ზამთრის გენერაციის კლება კი, თავის მხრივ, ენგურზე სარემონტო სამუშაოებითაა განპირობებული. ზოგიერთი თბოსადგურის დამატებით ამუშავების მაგივრად იმპორტის არჩევის მიზეზი იყო იმპორტის მოქნილობა, ტექნიკური შეზღუდვები, ფასთა შორის უმნიშვნელო განსხვავება და მიწოდების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად გარკვეული სიმძლავრის რეზერვში არსებობის საჭიროება. 2017 წლის ჯამურმა მიწოდებამ, ადგილობრივი წარმოებისა (11.5 ტვტ.სთ.) და იმპორტის (1.5 ტვტ.სთ.) ჩათვლით, 13.0 ტვტ.სთ. (+8.1% წ/წ) შეადგინა. ჯამური მიწოდების 91.0% მოხმარებულ იქნა ქვეყნის შიგნით, 5.3% გავიდა ექსპორტზე, 3.7% კი ელექტროსადგურების საკუთარ მოხმარებაზე და ქსელის დანაკარგებზე წავიდა.

ელექტროენერჯის გამომუშავება, მოხმარება და ექსპორტი - დეკემბერი 2017

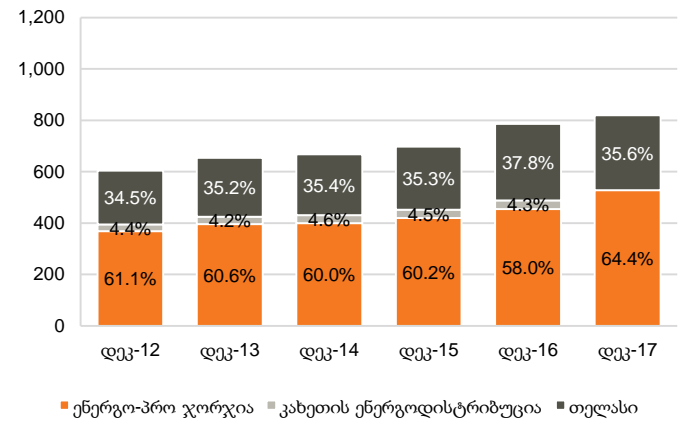
ელექტროენერჯის შიდა მოხმარება დეკემბერში წლიურად უცვლელია. სადისტრიბუციო კომპანიების მოხმარება წლიურად 4.3%-ით გაიზარდა, ხოლო აფხაზეთის რეგიონის და კვალიფიციური საწარმოების მოხმარება, შესაბამისად, წლიურად 5.0% და 17.0%-ით შემცირდა. ენერჯო-პროს მოხმარება, ყოფილი კახეთის ენერჯოდისტრიბუციის ჩათვლით, გაიზარდა წლიურად 8.0%-ით, ხოლო თელასის აბონენტთა მოხმარება მცირედით შემცირდა (-1.8% წ/წ) გასული წლის საკმაოდ მაღალი ბაზიდან (+21.5% წ/წ). უმსხვილესი პირდაპირი მოხმარებლის, ჯორჯიან მანგანუხის მოხმარება 2017 წლის დეკემბერში წლიურად 16.4%-ით შემცირდა, წინა წლის მაღიან მაღალი ბაზიდან (+71.7% წ/წ). ელექტროენერჯის ტრანზიტი დეკემბერში წლიურად 60.8%-ით შემცირდა და 52.7 გვტ.სთ. შეადგინა, საიდანაც 87.4% იყო ტრანზიტი აზერბაიჯანიდან თურქეთში, ხოლო დანარჩენი - რუსეთიდან თურქეთში. ექსპორტი დეკემბერში უმნიშვნელო იყო.

გრაფიკი 5: ელექტროენერჯის მოხმარება და ექსპორტი, გვტ.სთ.

წყარო: ესკო

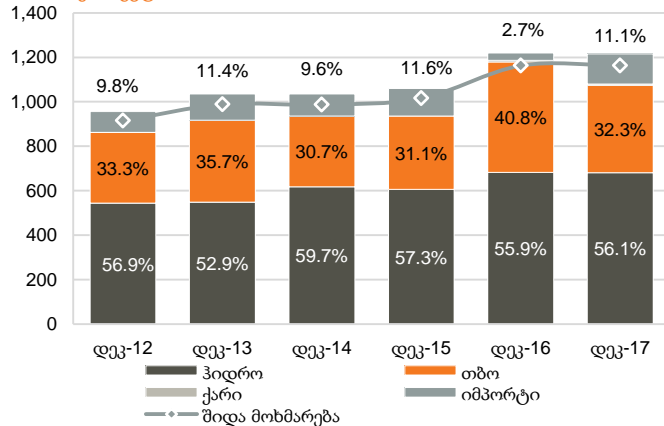
გრაფიკი 6: განაწილების ლიცენზიანტების მოხმარება, გვტ.სთ.

წყარო: ესკო

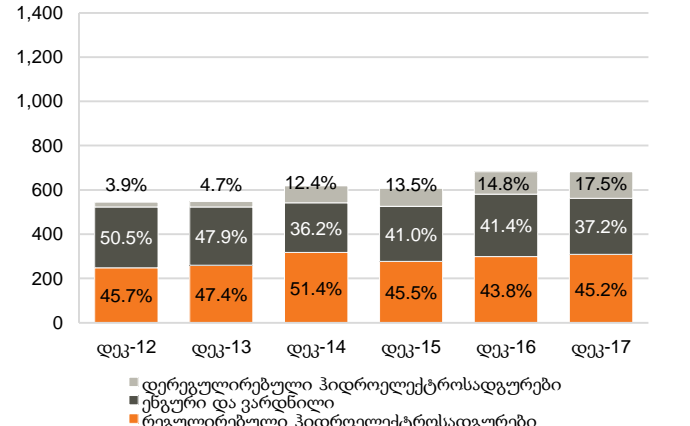
ადგილობრივი გენერაცია დეკემბერში წლიურად 8.9%-ით შემცირდა, რაც ელექტროენერჯის იმპორტით დაკომპენსირდა. ჰიდროგენერაცია წლიურად არ შეცვლილა, ხოლო თბოგენერაცია 20.9%-ით ნაკლები იყო წინა წლის დეკემბრის მაჩვენებელზე, თუმცა მხოლოდ 3.7%-ით ნაკლები დაგეგმილზე. ქარის ელექტროსადგურის მიერ გამომუშავებულ იქნა 5.8 გვტ.სთ. ელექტროენერჯია, რამაც ჯამური მიწოდების 0.5% შეადგინა. ენერჯო-ვარდნილის გენერაცია დეკემბერში წლიურად 10.2%-ით შემცირდა, ხოლო სხვა მარეგულირებელი სადგურების და დერეგულირებული ჰესების გენერაცია, შესაბამისად, 3.3% და 18.5%-ითაა გაზრდილი. ელექტროენერჯის იმპორტი წლიურად 4.0-ჯერ გაიზარდა (+9.6% 2015 წლის დეკემბერთან შედარებით) და დეკემბერში ქსელში მიწოდებული ელექტროენერჯის 11.1% (134.7 გვტ.სთ.) შეადგინა. ცნობისათვის, ელექტროენერჯის იმპორტის მოცულობამ მხოლოდ 6.2%-ით გადააჭარბა დაგეგმილ დონეს. იმპორტის 81.8% განხორციელდა რუსეთიდან, ხოლო დანარჩენი აზერბაიჯანი (13.9%) და სომხეთიდან (4.3%). გარანტირებული სიმძლავრის საფასური შემცირდა წლიურად 30.6%-ით და თვითურად 72.1%-ით და კვტ.სთ.-ზე 0.17 აშშ ცენტს შეადგინა, რაც, წლიური ლიმიტიდან გამომდინარე, გარანტირებული სიმძლავრის დღეთა რაოდენობის შეზღუდვამ გამოიწვია.

გრაფიკი 7: ელექტროენერჯის გამომუშავება, იმპორტი და მოხმარება, გვტ.სთ.

წყარო: ესკო

გრაფიკი 8: ჰეს-ების გამომუშავება, გვტ.სთ.

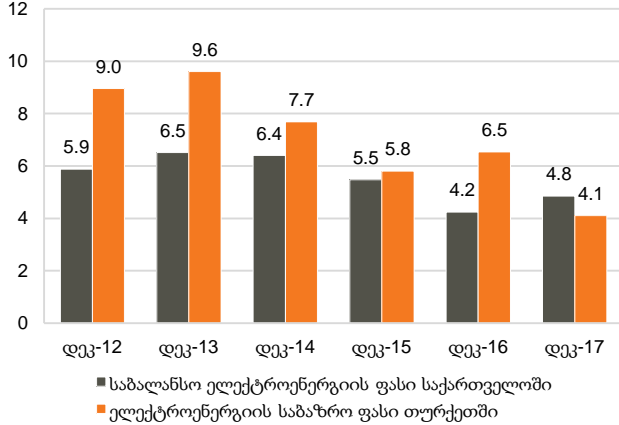
წყარო: ესკო

ელექტროენერჯის ფასები საქართველოში და თურქეთში

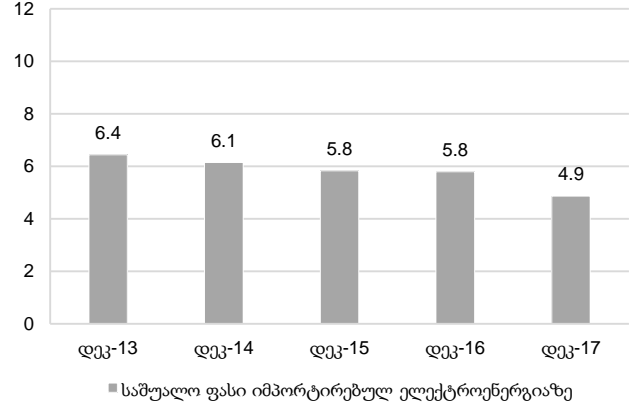
იმპორტის საშუალო ფასი დეკემბერში წლიურად 16.1%-ით შემცირდა და კვტ.სთ.-ზე 4.9 აშშ ცენტი შეადგინა. იმპორტის მოცულობის გაზრდამ 2017 წლის დეკემბერში ელექტროენერჯის საბალანსო ფასის წლიურად 13.3%-იანი ზრდა გამოიწვია და კვტ.სთ.-ზე 4.8 აშშ ცენტი შეადგინა. საბალანსო ბაზარზე ივაჭრებოდა ჯამური მიწოდებული ელექტროენერჯის 19.7%, ხოლო დანარჩენი ვაჭრობა ორმხრივი ხელშეკრულებების საფუძველზე მოხდა. თურქეთში 2017 წლის დეკემბერში საშუალო საბაზრო ფასი წლიურად 37.1%-ით შემცირდა და კვტ.სთ.-ზე 4.1 აშშ ცენტი შეადგინა.

გრაფიკი 9: ელექტროენერჯის ფასები საქართველოსა და თურქეთში, აშშ ცენტი კვტ.სთ.-ზე

წყარო: ესკო, EPIAS

გრაფიკი 10: იმპორტირებული და ექსპორტირებული ელექტროენერჯის საშუალო ფასები, აშშ ცენტი კვტ.სთ.-ზე

წყარო: ესკო, საქსტატი
შენიშვნა: დეკემბერი არ წარმოადგენს ექსპორტის თვეს. 2012 წლის დეკემბერში იმპორტის ფასი გამოყენებადი არ არის.

ცხრილი 1: ელექტროენერჯის ბალანსი (გვტ.სთ)

	2016	იან-17	თებ-17	მარ-17	აპრ-17	მაი-17	ივნ-17	ივლ-17	აგვ-17	სექ-17	ოქტ-17	ნოვ-17	დეკ-17	2017
შიდა მოხმარება	11,007	1,085	1,012	1,019	933	856	870	985	1,037	918	947	1,032	1,163	11,856
წლიური ზრდა	6.2%	7%	13%	8%	8%	1%	3%	10%	14%	16%	7%	7%	0%	7.7%
აფხაზეთის რეგიონი	1,927	252	234	205	171	132	102	113	119	101	136	194	241	2,002
წლიური ზრდა	7.2%	7%	20%	7%	14%	8%	1%	3%	2%	-8%	-4%	-1%	-5%	3.9%
კვალიფიციური საწარმოები	1,209	107	113	129	128	95	131	136	138	122	121	107	102	1,427
წლიური ზრდა	-1.0%	18%	25%	12%	5%	-27%	6%	21%	66%	91%	62%	32%	-17%	18.1%
სადისტრიბუციო კომპანიები	7,872	726	666	685	634	629	637	736	780	695	690	732	819	8,427
წლიური ზრდა	7.2%	6%	9%	8%	7%	6%	3%	9%	10%	13%	4%	6%	4%	7.1%
ენერგო-პროდუქცია	4,740	413	381	410	390	393	399	463	484	456	457	481	528	5,254
წლიური ზრდა	3%	3%	10%	9%	6%	6%	4%	11%	12%	22%	13%	10%	8%	8%
თელასი	2,789	281	256	246	216	209	211	240	261	239	233	251	292	2,935
წლიური ზრდა	15%	11%	8%	8%	9%	7%	0%	5%	9%	12%	1%	-1%	-2%	5%
კახეთის ენერგო დისტრიბუცია	343	32	28	29	27	27	28	33	35	-	-	-	-	239
წლიური ზრდა	2%	8%	5%	7%	8%	6%	6%	14%	9%	-	-	-	-	-
ადგილობრივი გენერაცია	11,574	955	809	741	817	1,093	1,138	1,247	1,035	821	828	968	1,080	11,531
წლიური ზრდა	7%	-1%	0%	-12%	-7%	2%	4%	18%	8%	3%	-9%	-3%	-9%	0%
ჰიდროსადგურები	9,329	564	362	544	722	1,085	1,128	1,234	944	706	583	658	682	9,211
წლიური ზრდა	10%	-10%	-33%	-22%	-1%	1%	3%	16%	6%	10%	-11%	2%	0%	-1%
თბოსადგურები	2,235	385	442	188	86	0	1	5	83	107	239	304	393	2,233
წლიური ზრდა	-6%	14%	62%	26%	-40%	N/A	-76%	321%	31%	-32%	-6%	-14%	-21%	0%
ქარის სადგურები	9	7	6	9	9	8	9	7	8	7	7	5	6	88
წლიური ზრდა	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	178%	-19%	N/A
იმპორტი	479	179	250	311	147	2	0	1	73	133	157	110	135	1,497
წლიური ზრდა	-32%	92%	106%	134%	493%	-41%	-100%	-78%	597%	449%	832%	766%	302%	213%
ექსპორტი	559	1	0	0	0	200	230	222	32	0	0	1	0	686
წლიური ზრდა	-15%	N/A	N/A	N/A	N/A	5%	9%	71%	16%	N/A	N/A	N/A	N/A	23%
წმინდა ექსპორტი	80	(178)	(250)	(311)	(146)	199	230	221	(41)	(133)	(157)	(109)	(135)	(811)
ტრანზიტი	850	10	16	4	5	4	-	-	93	32	15	23	53	254
წლიური ზრდა	N/A	N/A	-49%	-84%	-90%	N/A	N/A	N/A	-33%	-69%	-89%	-83%	-61%	-70%

წყარო: ესკო

მნიშვნელოვანი შეტყობინება

ეს დოკუმენტი მკაცრად კონფიდენციალურია და მომზადებულია სს "გალტ ენდ თაგარტი" ("Galt & Taggart") მიერ, რომელიც არის სს ბიჯუო ჯგუფის ("ჯგუფი") წევრი, მხოლოდ საინფორმაციო მიზნებისთვის და მასში ნახსენები კომპანიებისგან დამოუკიდებლად. ეს დოკუმენტი არ წარმოადგენს რაიმეს ნაწილს და არ უნდა იქნას განხილული, როგორც შეთავაზება ან კლიენტების მოზიდვა ან მოწვევა რაიმე აქტივების ყიდვისთვის ან გაყიდვისთვის, ან გამოყენებისთვის და ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ ქმნის საფუძველს კონტრაქტისთვის ან ვალდებულებისთვის და არ შეიძლება განხილული იყოს, როგორც რეკომენდაცია რაიმე მსგავსი ქმედებისთვის.

გალტ ენდ თაგარტი უზღუდვამოსილია აწარმოოს პროფესიონალური აქტივობა საქართველოს ბაზარზე. ამ დოკუმენტის ცირკულირება გარკვეული იურისდიქციების ფარგლებში შეიძლება აკრძალული იყოს კანონით. პირებს, რომელთა მფლობელობაშიც ეს დოკუმენტი აღმოჩნდება, გალტ ენდ თაგარტისგან მოეთხოვებათ დაიცვან ყველა ის შეზღუდვა, რომელიც მოქმედებს მათ მიმართ. ეს დოკუმენტი არ არის განზრახული გავრცელებისთვის, პირდაპირ ან ირიბად, ან გამოყენებისთვის ნებისმიერი პირის ან ორგანიზაციის მიერ, რომელიც არის რაიმე ადგილის, სახელმწიფოს ან სხვა რაიმე იურისდიქციის მკვიდრი ან მოქალაქე, სადაც ამგვარი გავრცელება, პუბლიკაცია, ხელმისაწვდომობა ან გამოყენება კანონის ან რეგულაციის საწინააღმდეგო იქნებოდა ან რომელიც მოითხოვდა რეგისტრაციას ან ლიცენზირებას ამგვარი იურისდიქციის ფარგლებში.

ინვესტიციები (ან მოკლევადიანი გარიგებები) განვითარებად ბაზრებზე დაკავშირებულია მნიშვნელოვან რისკთან და მერყეობასთან და შეიძლება არ იყოს ყველასთვის შესაფერისი. ამ დოკუმენტის მიმღებმა პირებმა უნდა მიიღონ საკუთარი საინვესტიციო გადაწყვეტილებები, რომლებიც მათ მიანიჭათ სწორად, მათ საკუთარ ამოცანებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე დაყრდნობით. ამ პროცესში ამგვარი მიმღები პირები დარწმუნებული უნდა იყვნენ თავიანთ ქმედებებში, როცა ახორციელებენ რისკების შეფასებას, რომლებიც დამახასიათებელია განვითარებად ბაზრებზე ინვესტიციებისთვის, მათ შორის პოტენციური პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა, სხვა პოლიტიკური რისკები, კრძოლი, ცვლილებები კანონებში და ტარიფებში, აქტივების ნაციონალიზაცია და ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი.

გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩევლების ან აგენტების, ან რომელიმე სხვა პირის მიერ არ მომხდარა რაიმე რწმუნების, გარანტიის ან ვალდებულების წარდგენა ან აღება, ამკარად გამოხატულის ან ნაგულისხმევის, და ამ დოკუმენტს არ აქვს პრეტენზია მასში არსებული ინფორმაციის უტყუარობაზე, სისწორეზე და ამოწურავობაზე (და იმაზე, რომ რაიმე ინფორმაცია არ არის გამოტოვებული ამ დოკუმენტშიდან) და არ შეიძლება მასზე დაყრდნობა. ეს დოკუმენტი არ უნდა განიხილებოდეს, როგორც ბაზრების, ინდუსტრიების და/ან კომპანიების სრული აღწერა, რომლებიც მასში არის ნახსენები. ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ წარმოადგენს სამართლებრივ, საინვესტიციო, ბიზნეს ან საგადასახადო რჩევას, წარსულის ან მომავლის მიმართ, გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩევლების ან აგენტების მხრიდან. დოკუმენტის მიმღებებს მოეთხოვებათ ჩაატარონ მათი საკუთარი დამოუკიდებელი კვლევა და შეფასება ამ დოკუმენტში განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით. ნებისმიერი საინვესტიციო გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნას მხოლოდ ინვესტორის პირადი შეხედულებით. კანონის თანახმად, გალტ ენდ თაგარტი ან ჯგუფის რომელიმე წევრი ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩევლები ან აგენტები პასუხისმგებლობას არ იღებენ ნებისმიერ ვალდებულებაზე რაიმე ზიანის ან ზარალის მიმართ, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას, პირდაპირ ან ირიბად, ამ დოკუმენტის ან მისი შინაარსის რაიმე გამოყენების შედეგად, ან რაიმეწინააღმდეგო უკავშირდებოდეს ამ დოკუმენტს, ან რაიმე ქმედების, ან უზომოდობის შედეგად რომელიმე მხარის მიერ, ამ დოკუმენტის საფუძველზე.

ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაცია ექვემდებარება შემოწმებას, სრულყოფას და ცვლილებას შეტყობინების გარეშე და გალტ ენდ თაგარტი არ აქვს რაიმე ვალდებულება ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის განახლების ან აქტუალურობის შენარჩუნების მიმართ. ამ დოკუმენტის მიწოდება არც ერთ შემთხვევაში არ ნიშნავს იმას, რომ არ მომხდარა ინფორმაციის ცვლილება ამ დოკუმენტის თარიღის შემდგომ ან იმ თარიღის შემდგომ, როდესაც ეს დოკუმენტი უკანასკნელად განახლდა, ან რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია უტყუარია რაიმე პერიოდისთვის იმ თარიღის შემდეგ, როდესაც მისი მიწოდება მოხდა, ან, თუ განსხვავებულია, ამ დოკუმენტში მითითებული თარიღის შემდეგ. გალტ ენდ თაგარტის ან ჯგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩევლების ან აგენტების მიერ არ გაცემულა რაიმე რწმუნება ან გარანტია, ამკარად გამოხატული ან ნაგულისხმევი ამ ინფორმაციის სისწორისთან და ამოწურავობასთან დაკავშირებით.

ამ დოკუმენტში მოწოდებული ინფორმაცია და გამოთქმული მოსაზრებები ემყარება ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამოცემის თარიღისთვის და წარმოადგენს მხოლოდ გალტ ენდ თაგარტის შიდა კვლევის ნაწილს. მოსაზრებები, პროგნოზები და შეფასებები, რომლებიც მოცემულია მასში, მიღებულია მესამე მხარის წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ და კუთვნიან დიდი რაოდენობის, და შეიძლება შეიცვალოს შეტყობინების გარეშე. მესამე მხარის პუბლიკაციები, კვლევები და გამოკითხვები ზოგადად აჩვენებს, რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია მიღებულია წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ, მაგრამ არ არსებობს ამ მონაცემების სისწორის და ამოწურავობის გარანტია. შესაბამისად, არ შეიძლება დაყრდნობა ნებისმიერ იმ მონაცემზე, რომელიც მოცემულია ამ დოკუმენტში. არც გალტ ენდ თაგარტი, არც ჯგუფის რომელიმე წევრი, ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩევლები ან აგენტები არ გასცემენ რაიმე რწმუნებას ან გარანტიას, ამკარად გამოხატულს ან ნაგულისხმევეს, ამ დოკუმენტის სარგებლობაზე მომავალი საქმიანობის პროგნოზირების საკითხში, ან რომელიმე ფასიანი ქაღალდის ან აქტივის მიმდინარე ან მომავალი ღირებულების შეფასებაში.

გალტ ენდ თაგარტი და ჯგუფის ნებისმიერ წევრს შეიძლება ჰქონდეს ბიზნესი ან ცდილობდეს ბიზნესი-ურთიერთობის დამყარებას კომპანიებთან, რომლებიც მოცულნი არიან ამ კვლევაში. შედეგად, ინვესტირებმა უნდა იცოდნენ ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტის შესახებ, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის ობიექტურობაზე.

ეს დოკუმენტი კონფიდენციალურია გალტ ენდ თაგარტის კლიენტებისთვის და კვლევითი მასალების გამოწერებისთვის. ამ დოკუმენტის ან მისი ნებისმიერი ნაწილის უნებართვო კოპირება, გავრცელება, პუბლიკაცია ან განმეორებითი გადაცემა რაიმე მდელით ან რაიმე ფორმით ნებისმიერი მიზნისთვის მკაცრად აკრძალულია.

ამ დოკუმენტის მიმღები პირები პასუხისმგებელი არიან ვირუსების და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან დაცვაზე. ელექტრონული გადაცემის მიღება ხდება მიმღები პირის საკუთარი რისკის ხარჯზე და წარმოადგენს მის პასუხისმგებლობას, მიიღოს ზომები, რომ ვირუსებისგან და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან უზრუნველყოფოს დაცვა.

გალტ ენდ თაგარტი
მისამართი: აღმაშენებლის გამზირი 79, თბილისი, 0102,
საქართველო
ტელ: + (995) 32 2401 111
ელ. ფოსტა: research@gt.ge

საინვესტიციო კვლევების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი
ნინო პაპავა | n.papava@gt.ge

ანალიტიკური განყოფილების უფროსი
გიორგი ირემაშვილი | giremashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
მარიამ ჩახვაშვილი | mchakhvashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
ბაჩანა შენგელია | bshengelia@gt.ge

ანალიტიკოსი
კახაბერ სამყურაშვილი | ksamkurashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
ანა ნაჭყებია | ananachkebia@gt.ge

წამყვანი ეკონომისტი
ევა ბოჭორიშვილი | evabochorishvili@gt.ge

ეკონომისტი
ლაშა ქავთარაძე | lashakvataradze@gt.ge

ანალიტიკოსი
ოსებ ქუმსიშვილი | ikumsishvili@gt.ge